

Offshore Leaks zet belastingparadijzen en hun bezoekers te kijk
Klokkenluider over wantoestanden bij *reality tv* zwaar veroordeeld
Europese Commissie lanceert brede consultatie over toekomst pers
Suzy Hendriks: 'Technologie holt correspondentschap uit'
En VVJ geeft opnieuw fiscaal advies aan haar leden op 30 mei

De Journalist

m a g a z i n e v a n d e V V J

*The World's Best Cross-Border
Investigative Team*

ICIJ

HOME LATEST PROJECTS JOURNALISTS RESOURCES ABOUT ICIJ PEARL A

Offshore's Global Impact Exposed

**Secrecy for Sale: Inside the Global Offshore
Money Maze**

Dozens of journalists sifted through millions of leaked records
and thousands of names to produce offshore secrecy
investigation.

UIT DE VVJ	3
ACTUEEL	
Klokkenluider <i>reality tv</i> zwaar veroordeeld	4
Raad voor de Journalistiek kreeg minder klachten in 2012	5
Europese Commissie lanceert brede consultatie over persvrijheid	5
Sportjournalisten en Twitter: een onderzoek	6-7
Persfotograaf vrijuit na conflict met voetbalsteward	8
In memoriam Luc Van Aelst	8
De pers en het Zuiden: hoe doen we het ?	10
SCHEEF BEKEKEN	4
SERVICE	
VVJ-debatavond over opiniemaken in het nieuws	5
Kan <i>crowdfunding</i> de journalistiek redden ?	7
Beurs van € 5000 voor reportage over Japan	8
VVJ-infoavond over belastingaangifte op 30 mei	8
<i>Workers Run & Bike for Greece</i> op 31 mei	10
Congres <i>Mondiale berichtgeving, realistische beeldvorming ?</i>	11
VVJ-debatavond over <i>Beeldjournalistiek en portretrecht</i>	16
MENS ACHTER HET NIEUWS	
Raymond Detrez: de journalist die prof werd	9
IN GESPREK	
Suzy Hendriks: <i>'Ik ben moeder Theresa niet'</i>	12-13
RAAD VOOR DE JOURNALISTIEK	14
ONDER EMBARGO	16

De wereldwijde publicatie van een netwerk van figuren en bedrijven die tonnen geld parkeren in belastingparadijzen, was een journalistiek schot in de roos. Aan de journalistieke verwerking van *Offshore Leaks* werkten 86 journalisten mee. Met dank aan de Australische onderzoeksjournalist Gerard Ryle, die vorig jaar een harde schijf met zowat 2,5 miljoen documenten kreeg toegestuurd. Ryle is tevens directeur van het ICIJ (International Consortium of Investigative Journalists). Ooit maakte Walter De Bock daar nog deel van uit, nu is dat wat België betreft enkel nog Alain Lallemand van *Le Soir*. Hij kreeg dan ook de opdracht het 'Belgische luik' van *Offshore Leaks* te verwerken. Her en der gingen overheden intussen ijverig op zoek naar de oorsprong van het informatielek. Zo vroegen Franse en Duitse autoriteiten aan respectievelijk *Le Monde* en *Süddeutsche Zeitung* om hen hun origineel werk materiaal te bezorgen. Wat die kranten, gesteund door hun nationale journalistenbonden, weigerden met een beroep op hun journalistieke bronnengeheim.

(Foto Didier Lebrun /PhotoNews)

De Journalist *Uit de VVJ*

MAGAZINE VAN DE
VLAAMSE VERENIGING VAN
JOURNALISTEN (VVJ)

COÖRDINATIE

Pol DELTOUR
pol.deltour@journalist.be

VASTE MEDEWERKERS

Manu ADRIAENS
Jan BACKX
Ivan DECLERCQ
Monica MORITZ
Marleen SLUYDTS
Johan VAN CUTSEM
Luc VANHEERENTALS
Mark VLAEMINCK
BELGA PICTURES
PHOTO NEWS
ZAK

REDACTIESECRETARIAAT

Zennestraat 21
1000 Brussel
Tel. 02/777.08.40
Fax 02/777.08.49
info@journalist.be
www.journalist.be

ABONNEMENTEN

Marleen Sluydts
Zie adres hierboven
info@journalist.be

RECLAMEREGIE

Lisbeth MOONS
Zie adres hierboven
info@journalist.be

LAYOUT EN DRUK

Claes printing
Albert Van Cotthemstraat 54
1600 Sint-Pieters-Leeuw
Tel. +32 (0)2 378 09 39
Fax +32 (0)2 378 25 59
www.claes-printing.be

VLAAMSE
VERENIGING VAN
JOURNALISTEN

Lid van de Unie van Uitgevers
van de Periodieke Pers

DE KEERZIJDEN VAN SUCCES

Het faillissement van Alfacam laat een bittere smaak na. Begonnen als een kleine mediakruidentier is Gabriel Fehervari mettertijd uitgegroeid tot een wereldspeler. *The sky was the limit*. Wat een voorbeeld van durf en doorzettingsvermogen, klonk het toen bewonderend bij velen. Heel de Vlaamse mediawereld kende Alfacam en het bedrijf werkte dan ook met talloze mensen samen.

Maar groot worden houdt ook een risico in: dat van megalomanie. Na de megacontracten sloeg de crisis ongenadig toe. En in plaats van zich te concentreren op de *corebusiness* van zijn bedrijf wilde Fehervari ook nog eens zelf televisie maken: *Exqui*. Alleen was dat in het kleine medialandschap Vlaanderen een stap te ver. Stof genoeg om over na te denken voor alle andere zenders in dit land.

De keerzijde van het succes van Alfacam was dat veel van het werk werd uitbesteed. Ontelbare satellietbedrijfjes leverden diensten, tegen uiterst scherpe voorwaarden en soms met regelrechte dumpingprijzen. En dan stort het paradisijs in en delen allen in stilte in de klappen. De neergang van Alfacam blijft helaas niet beperkt tot de 120 werknemers die rechtstreeks voor het bedrijf zelf werken. Ook de *collateral damage* zal groot zijn.

Als het goed gaat, zeggen we het ook. De *Offshore Leaks* hebben duidelijk gemaakt dat onderzoeksjournalistiek wel degelijk interessant en relevant materiaal kan opleveren. Iedereen voelde wel al langer aan dat belastingparadijzen bestaan en dat groten der aarde daar gulzig gebruik van maken. Maar nu hebben journalisten dat eindelijk blootgelegd. Niet de fiscus, niet een of andere onderzoekscommissie, maar de pers. Nu is verbijsterend duidelijk hoe bedrijven, banken, privépersonen en organisaties schaamteloos omspringen met geld. En dat op een moment dat de hele wereld kreunt onder de financiële crisis en er nooit geziene besparingen worden opgelegd.

Op aandringen van vele collega's tot slot toch even de puntjes op de i zetten. Er is de VVJ en er is de VJV, de Vlaamse Journalisten Vereniging. Met die laatste heeft de VVJ niets te maken. Het is een organisatie die mensen vertegenwoordigt die geen erkende beroepsjournalisten zijn. Nu vroeg hun erevoorzitter, een zekere Luc Van Balberghe, zich na de bomaanslag in Boston op Twitter af "of het geen tijd wordt voor een (atoom)bommetje op Mekka". En toen ontstond bij velen toch verwarring tussen die VJV en onze VVJ. Vandaar, nog eens: onze VVJ is de VJV niet. Triestig dat we wegens zo'n groteske idiotie hier woorden moeten aan verspillen.

Marc Van de Looverbosch
Voorzitter VVJ / AVBB

(Foto Eric Vidal)

Nu ook journalist Marc Hoogsteyns zwaar veroordeeld AANKLAGER WANTOESTANDEN REALITY TV MOET € 25.000 OPHOESTEN

Pol Deltour

Marc Hoogsteyns, journalist en fixer die de klokken ging luiden over wantoestanden bij reality tv, is door de rechtbank van Tongeren veroordeeld tot een schadevergoeding van € 25.000 aan Kanakna-baas Ludo Poppe.

Marc Hoogsteyns, die zelf een tijdje voor Kanakna werkte, deed in diverse media een boekje open over *reality tv*. Andere getuigen bevestigden intussen de pijnlijke realiteiten van manipulatie en misbruik van deelnemers, onderbetaling van medewerkers, drugsmisbruik en racisme. De Commissie Media van het Vlaams Parlement zette het probleem op de agenda. En medio 2012 ondertekenden de Vlaamse omroepen en productiehuisen een charter om meer respect op te brengen bij het maken van non-fictieprogramma's.

In *Humo* had Marc Hoogsteyns ook gewag gemaakt van vluchtmisdrijf tijdens de opnamen van *Peking Express*. Hij vertelde hoe Kanakna-medewerkers iets of iemand hadden aangereden maar waren doorgereden. Hoogsteyns wilde alsnog uitzoeken wat er was gebeurd, maar dat werd hem door Poppe formeel verboden, getuigt hij. Een Kanakna-medewerkster bevestigde het hele verhaal aanvankelijk, maar kwam daar later op terug. Marc Hoogsteyns heeft nog andere bronnen die het verhaal kennen en bevestigen, maar kan die voorlopig niet naar buiten brengen.

De rechtbank van Tongeren oordeelt nu dat Hoogsteyns met zijn beschuldigingen van vluchtmisdrijf aan het adres van Poppe te ver is gegaan. De beweringen zijn "ongefundeerd" en worden nergens bewezen, staat in het vonnis. Dat de beschuldigingen op een strafbaar feit slaan, maakt het volgens correctionele rechter Lecocq nog erger. Bovendien moest Hoogsteyns als journalist vertrouwd zijn met de journalistie-

ke deontologie, vervolgt de rechtbank. "Ten slotte werkte hij vroeger voor Kanakna en is hij daar blijkbaar naar aanleiding van een conflict vertrokken."

Drieste reeks

Eiser Poppe en zijn advocaat Peter Marx beriepen zich voor de rechtbank op een uitspraak van de Raad voor de Journalistiek tegen *Humo*. Dat magazine had, met onder meer Marc Hoogsteyns als bron, een diepgravende reportagereeks gepubliceerd over de achterkant van reality-tv onder de kop '15 jaar bedrog, doden & drugs'. Daarin kwam ook het verhaal aan bod dat Ludo Poppe medewerkers had bevolen om bij een ongeval door te rijden zonder aangifte te doen. Precies op dit punt oordeelde de Raad voor de Journalistiek dat *Humo* zich te eenzijdig had geïnformeerd en de feiten beter had moeten checken, "zeker nu het om zeer ernstige feiten van strafrechtelijke aard gaat".

Poppe had € 300.000 gevorderd van Marc Hoogsteyns, het werden er uiteindelijk € 25.000. Daarmee sluit het vonnis aan bij een stilaan drieste reeks veroordelingen van journalisten - zie recentelijk nog *MO* Magazine* en Yves Desmet van *De Morgen* - die weinig meer doen dan gebruik maken van hun informatie- en opinievrijheid.

Marc Hoogsteyns tekent, ondersteund door de VVJ, hoger beroep aan.

SCHEEF BEKEKEN

"Ik houd aan het assisenproces-De Gelder een heel goed gevoel over wat de samenwerking pers-gerecht betreft. Er werden vooraf goede afspraken gemaakt en iedereen heeft zich daar op zeer professionele wijze aan gehouden. Wat mij betreft was de aanwezigheid van de (beeld)pers op geen enkel moment een storende factor tijdens de zitting. Ik hoop ook in de toekomst op een dergelijke positieve manier met de pers te kunnen samenwerken."

Koen Defoort, raadsheer in het Gentse hof van beroep en assisenvoorzitter bij het proces-Kim De Gelder, in een e-mail aan de VVJ op 10 april 2013

"Ik geef toe: ik heb mezelf te veel laten leiden door de roddelbladen."

Kim De Gelder over zijn eigen geestestoestand en de motieven voor zijn moorden, in een (uiterst warrig) briefje geschreven begin maart 2013 in de gevangenis

"Alles wordt tegenwoordig gemeten. Bij VTM wisten we destijds bijvoorbeeld dat de kijkers wegvluchtten als Johan Vande Lanotte (sp.a) in beeld kwam - hoe verstandig die man ook was en is. De volgende stap had dus kunnen zijn dat hij niet meer werd uitgenodigd. Bij mijn weten is zoiets nooit gebeurd, maar het blijft wel een reëel risico."

Pol Van Den Driessche in Knack van 20 maart 2013

"Drie jaar nadat ik van de VRT naar VTM kwam, ben ik even gecrasht. Ik kon niet meer uit bed. Veertien dagen plat. Burn-out. Niet meer bijgeslapen raken. In niks zin hebben. (...) Nu ik niet langer leiding moet geven aan mensen, geniet ik van mijn werk. Op een redactie klinkt veel geklaag. Ik zeg elke dag: *cut the crap*, ik heb de schoonste job van de wereld."

VTM-nieuwsanker Stef Wauters in Het Laatste Nieuws van 23 maart 2013

"Ik wil *P-Magazine* minder zwaar maken, met meer kaderstukjes én met ontblote dames. Het zal dus een stouter en luchtiger blad worden dan onder mijn voorganger Patrick De Witte, maar zonder dat het een plat *boekseke* wordt, want we zullen ook nog altijd diepgravende journalistiek brengen."

Jeroen Denaeghel, nieuwe hoofdredacteur van P-Magazine, in De Standaard van 5 april 2013

Raad voor de Journalistiek krijgt meer klachten over schending privacy

Onzorgvuldigheden in de berichtgeving blijven de belangrijkste reden waarom mensen klacht indienen bij de Raad voor de Journalistiek. Bijna twee op de drie dossiers in 2012 hadden hiermee te maken. Maar klachten over schending van de privacy worden verhoudingsgewijs wel belangrijker, en komen nu al voor in zowat de helft van de klachten. Dat blijkt uit het jaarverslag van de Raad voor de Journalistiek over 2012.

In het totaal kreeg de Raad vorig jaar 62 nieuwe dossiers te behandelen. Dat zijn er ruim tien minder dan in 2011. Zowat de helft van het ongenoegen was gericht tegen dagbladen, tien klachten betroffen magazines, acht hielden verband met tv-berichtgeving, evenveel als er tegen internetverslaggeving waren gericht.

In 13 gevallen werd na tussenkomst van ombudsman Flip Voets een minnelijke regeling bereikt. De meest bekende is wellicht de opname van excuses in twee kranten die na de busramp in Sierre foto's van de minderjarige slachtoffers hadden gepubliceerd. Daarnaast deed de Raad 26 formele uitspraken. Veertien keer werd de klacht gegrond of gedeeltelijk gegrond bevonden. De gemiddelde doorlooptijd van een dossier in 2012 bedroeg 101 dagen.

Secretaris-generaal Flip Voets kondigde intussen aan dat hij midden volgend jaar met pensioen gaat. De vzw Raad voor de Journalistiek gaat nu op zoek naar een opvolger. **(PD)**

Europese Commissie start brede consultatieronde over media-pluralisme en persvrijheid

Europees commissaris Neelie Kroes, belast met de portefeuille Digitale Agenda, heeft twee openbare consultatierondes gelanceerd over media. De eerste betreft het mediapluralisme en de persvrijheid in het algemeen, en vertrekt van het rapport dat vier experts in januari aan de Europese Commissie bezorgden. In dat rapport wordt zwaar ingezet op een versterking van de zelfregulering in de journalistiek. Nationale persraden zouden ook de bevoegdheid moeten krijgen om perslicenties in te trekken, de publicatie van rechtzettingen af te dwingen en boeten op te leggen. De Europese Commissie zelf zou de nationale persraden op hun prestaties kunnen beoordelen.

De tweede consultatieronde zoomt meer specifiek in op de audiovisuele mediasector en de rol die regulerende instanties daar kunnen spelen.

Het expertenrapport dat aan de basis ligt van de consultaties bevat ongetwijfeld positieve elementen. Zo wordt er ook gepleit voor transparantie van de eigendomsstructuren in de mediasector, voor onafhankelijkheid van de politiek, voor toegankelijke informatiebronnen en voor journalistieke bronbescherming. Maar de beoogde Europese bevoegdging van nationale zelfregulerende instanties, zoals de Vlaamse Raad voor de Journalistiek, baart wel zorgen.

De Europese Federatie van Journalisten bereidt in samenwerking met de nationale journalistenbonden, waaronder de VVJ, een standpunt voor. Ook individuele burgers kunnen nog tot 7 juni deelnemen aan de consultaties.

<http://ec.europa.eu/digital-agenda>

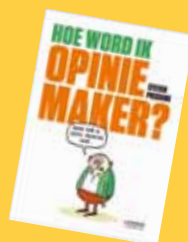
(PD)

WJ en uitgeverij Lannoo
organiseren

debat

OPINIEMAKERS IN HET NIEUWS

- Journalistiek is niet enkel berichten over de dingen die gebeuren, minstens even belangrijk zijn de duiding, deskundige achtergrond, commentaar en kritiek die daar worden aan toegevoegd.
- Wat is de staat van het opiniëren in het Vlaamse nieuws ?
- Is er een verschuiving van interne expertise op redacties naar het inschakelen van externe deskundigen ?
- Hoe worden experts geselecteerd ?
- Hoe onafhankelijk zijn experts ?
- Is er voldoende transparantie rond opiniemakers ?
- Waarborgen de ingeschakelde opiniemakers opiniepluralisme ?
- Woedt er een mediastrijd om experts ? Worden ze betaald ?
- Is er een nood aan een gedragscode voor opiniemakers ?
En een voor redacties die hen inschakelen ?

Genoeg vragen voor een goed debat over opiniemakers in het nieuws.

Steven Piessens, communicatie-expert die het debat modereert, schreef alvast een boek over het thema:

Hoe word ik opiniemaker ? (LannooCampus)

Dinsdag 7 mei 2013 om 19 uur
Journalistenhuis, Zennestraat 21 in
1000 Brussel

Iedereen welkom!

Inkom gratis,

maar gelieve je aanwezigheid wel vooraf te bevestigen op info@journalist.be.

met

Jan Denys
(arbeidsmarktdeskundige
Randstad)

Carl Devos
(politicooloog UGent)

Bart Sturtewagen
(De Standaard)

Marc Van de Looverbosch
(VRT-radio, VVJ-voorzitter)

Moderator:

LANNOO
CAMPUS

VLAAMSE SPORTJOURNALISTEN VOLGEN OP TWITTER VOORAL TOM BOONEN EN PHILIPPE GILBERT

Annelore Deprez, Peter Mechant en Jelle Vereecke
Vakgroep Communicatiewetenschappen Universiteit Gent

Zowel als informatiebron als om informatie te publiceren is Twitter, met zijn ruim 200 miljoen hoofdzakelijk jonge en actieve gebruikers, een interessant journalistiek platform. Maar in hoeverre maken Vlaamse sportjournalisten bijvoorbeeld nu werkelijk gebruik ervan? Daarnaast verrichte de Vakgroep Communicatiewetenschappen van de UGent in het voorjaar van 2012 verkennend onderzoek.

We focusten op de journalisten die in vast dienstverband werken voor de sportkranten *Het Laatste Nieuws* en *Het Nieuwsblad* en voor het radio- en tv-kanaal *Sporza*. Van de 62 sportjournalisten in het totaal, bleken er 29 over een Twitteraccount te beschikken. Voor *HLN* gaat het om 7 journalisten, voor *HN* eveneens 7, en voor *Sporza* 15.

Het zijn de tweets van deze 29 journalisten die de basis vormen van deze studie, in het bijzonder de tweets die ze online plaatsten in de periode van 1 tot 15 april 2012. Dat was een tijdspanne met heel wat sportevenementen, waaronder de play-offs in het voetbal, de Ronde van Vlaanderen en Parijs-Roubaix. In totaal werden 519 tweets gevonden. Naast een inhoudsanalyse van deze tweets, onderzochten we ook het Twitterprofiel van de journalisten en de Twitteraccounts die zij volgden (*followings*).

Vooralsporzajournalisten gebruiken hun Twitteraccount actief, terwijl sportjournalisten van *Het Nieuwsblad* zelden tweets posten. Opvallend: ongeveer 25% van de tweets situeren zich in de privésfeer. Vooral journalisten van *Het Laatste Nieuws* tweeten zowel privé- als professionele berichten (50%). Het aantal privé-tweets bij journalisten van *Het Nieuwsblad* (13%) en *Sporza* (21%) is beduidend lager.

Twitter als informatiebron

Journalisten kunnen Twittergebruikers 'volgen', waardoor ze informatie verwerven die vaak moeilijk te verkrijgen is via de traditionele kanalen. Twitter kan journalisten ook inspireren en hen informeren over de onderwerpen waarin het publiek is geïnteresseerd, bijvoorbeeld via populaire Twitterhashtags. Omdat drie van de 29 sportjournalisten een privé Twitterprofiel hadden – waardoor informatie over hun *followings* niet beschikbaar is – bekeken we enkel de *followings* van de overige 26 met een openbaar profiel. Hun aantal *followings* varieerde tussen 13 en 840. Om meer inzicht te krijgen hebben we willekeurig honderd *followings* van iedere sportjournalist geselecteerd, en voor de journalisten met minder dan honderd *followings* alle Twitteraccounts die hij of zij volgde. In totaal werden 2269 *followings* ingedeeld in drie categorieën: Twitteraccounts verbonden aan sportlui en sportorganisaties, accounts verbonden aan peers (andere

journalisten) en een restcategorie.

Uit onze analyse blijkt dat journalisten actief bij *Het Laatste Nieuws* en *Het Nieuwsblad* significant meer sportlui of sportorganisaties volgen dan *Sporza*-journalisten. Ruim

70% van de Twitteraccounts die door krantenjournalisten worden gevolgd, houdt verband met sport, tegenover ongeveer 55% bij de *Sporza*-journalisten.

Het gemiddelde aantal *followings* per journalist geeft echter een ander beeld. We merken dat *Sporza*-journalisten meer sporters volgen (gemiddeld bijna 52) dan journalisten van sportkranten. Het is ook opvallend dat *Sporza*-journalisten meer peers (28%) onder hun *followings* hebben dan hun collega-sportjournalisten (elk 15%). Vooral Twitteraccounts van wielrenners en hun omgeving, gevolgd door accounts van voetballers en hun omgeving, blijken heel populair onder sportjournalisten. Vaak zijn het ook dezelfde sportlui die door de journalisten worden gevolgd. Een top-5 toont dat Tom Boonen en Philippe Gilbert veruit het populairst zijn, gevolgd door Patrick Lefevere (Omega Pharma-Quick Step), John

Van den Brom (RSC Anderlecht) en Vincent Kompany.

Twitter als publicatieplatform

Twitter kan ook dienen als publicatieplatform voor nieuwsverhalen en updates. De snelheid en beknoptheid van tweets maken van Twitter een ideaal medium en zelfs een livekanaal om scoops en ander nieuws te verspreiden. Bijgaande tabel biedt een overzicht van tweets die door Vlaamse sportjournalisten tussen 1 en 15 april 2012 werden verstuurd. Ze toont dat sportnieuws en updates een groot deel van de tweets uitmaken (35%). 13% van de tweets verwijst naar andere media-output met betrekking tot sport. Zo gebruiken *Sporza*-journalisten Twitter vaak om live-uitzendingen op *Sporza*-televisie en -radio aan te kondigen.

De tabel toont ook een aantal significante verschillen in de inhoud van tweets naargelang van het sportmedium waarvoor de journalist werkt. Vooral journalisten van *Het Nieuwsblad* verspreiden sportupdates (73%), terwijl respectievelijk 11% en 35% van de tweets door journalisten van *Het Laatste Nieuws* en *Sporza* sportnieuws bevatten. *Sporza*-

Tom tweet Boonen is tweet gevallen en heeft tweet tweet pijn (foto Wessel Van Keuk /PhotoNews)

Tabel: Inhoud van tweets die door Vlaamse sportjournalisten tussen 1 en 15 april werden verstuurd

	HLN	HNB	Sporza	
Verspreiden van sportnieuws en updates	10,9%	73,1%	34,9%	34,6% (N=134)
Verspreiden en aanbevelen van andere media (sport) output	4,3%	3,8%	14,9%	12,9% (N=50)
Dialogo: journalisten vragen het publiek om hulp	0,0%	3,8%	1,0%	1,0% (N=4)
Dialogo: journalisten vragen het publiek om een opinie	2,2%	0,0%	1,3%	1,3% (N=5)
Dialogo: journalisten geven hun eigen opinie en interpretaties	39,1%	3,8%	22,2%	23,0% (N=89)
Dialogo: journalisten vertellen hun publiek wat ze aan het doen zijn	13,0%	0,0%	5,4%	5,9% (N=23)
Dialogo: gerichte, persoonlijke boodschap van een journalist (@-message)	30,4%	15,4%	20,3%	21,2% (N=82)
	N=46	N=26	N=315	100% (N=387)

journalisten posten dan weer meer tweets waarin ze interessante sportverslagen of interviews promoten (ongeveer 15% tegenover 4% en 4% voor *Het Laatste Nieuws* en *Het Nieuwsblad*).

Twitter als platform voor dialoog

Twitter kan bovendien nuttig zijn om in dialoog te gaan met (een deel van) het publiek. De tabel toont dat journalisten Twitter effectief gebruiken om te communiceren met hun publiek, maar dat gebeurt zelden met het doel interactie uit te lokken. Journalisten delen hun persoonlijke mening over sport (23%), informeren hun followers over hun werkdag (6%) en sturen boodschappen naar één of enkele specifieke Twitteraccounts (21%). Ze roepen hun publiek echter niet op om te reageren: slechts 9 van de 387 tweets (2%) bevatten een vraag naar hulp of een oproep tot het kenbaar maken van een opinie. Twitter wordt dus vooral gebruikt als een één-richtingscommunicatiemiddel.

Opnieuw zijn er grote verschillen tussen journalisten die werken voor *Het Nieuwsblad* en degenen die werken voor *Het Laatste Nieuws* en *Sporza*. Journalisten van *Het Nieuwsblad* gebruiken Twitter zelden om te dialogeren (23%). Voor *Sporza*-journalisten en journalisten van *Het Laatste Nieuws* is de dialoogfunctie van Twitter belangrijker. Respectievelijk 50% en 85% van hun tweets worden gebruikt om te dialogeren.

Twitter als profileringsmiddel

Ten slotte kunnen journalisten Twitter gebruiken om zichzelf of/ en hun nieuwsorganisaties als 'nieuwsmaker' te profileren. Promotie, branding en identiteit zijn heel belangrijk voor media om hun marktpositie te verstevigen en zich van concurrenten te onderscheiden. Op de website 'Twitter for newsrooms' (zie <https://dev.twitter.com/media/newsrooms>) wordt het belang van een duidelijk vindbaar en herkenbaar Twitterprofiel belicht.

Onze studie toont dat Vlaamse sportjournalisten nog maar weinig aandacht hebben voor profilering. Zo vermelden journalisten op hun Twitteraccount wel hun naam en voornaam, maar worden een profielfoto en korte bio minder vaak geïntegreerd. Wat helemaal ontbreekt is contactinformatie en hyperlinks naar de website van het mediaplatform waarvoor de journalist werkt. Net die aspecten (foto, bio, contactinfo, hyperlinks) zijn belangrijk om een Twitteraccount vindbaar en herkenbaar te maken.

We kunnen besluiten dat er nog ruimte is om Twitter verder te integreren in de (sport)journalistieke praktijk. Twitter wordt nu gebruikt door ongeveer de helft van de journalisten van de sportmedia *Het Laatste Nieuws*, *Het Nieuwsblad* en *Sporza*. Slechts een derde van deze journalisten is op regelmatige basis (minstens een tweet per dag) actief op Twitter. Het medium kan bovendien op een meer gediversifieerde manier worden ingezet. Vooral de dialoogfunctie kan nog worden ontwikkeld, net zoals het gebruik van Twitter voor branding.

Mediacafé #13: Crowdfunding. Het grote redmiddel?

WO 22 mei 2013 - 19:30

Rits Café

A. Dansaertstraat 70, 1000 Brussel

Alternatieve financieringsmethoden van (onderzoeks)journalistiek zijn al een tijd in zwang. Ook *crowdfunding*, een businessmodel waarbij het publiek betrokken wordt bij het bekostigen van een project. Maar moeten we er wel op inzetten? Is *crowdfunding* wel het grote redmiddel?

Een debat met o.a. **Arnold van Bruggen** (The Sochi Project), **Jan Beddegenoodts** (*The Taste of Freedom*) en moderator **Sofie Peeters** (VRT, *Femme de la Rue*)

Gratis, reserveren aanbevolen:

www.deburen.eu of +32(0)2 212 19 30

Organisatie:

deBuren, Fonds Pascal Decroos, Mediakritiek.be en VVOJ i.s.m. Rits café. Met de steun van de VVJ.

Persfotograaf vrijuit na conflict met voetbalsteward

Persfotograaf Bart Vandenbroucke moet dan toch geen boete van € 300 betalen voor het schofferen van een steward bij de voetbalwedstrijd KSV Roeselare / KM Torhout op 20 augustus 2011. Tussen beide was het tot een verhitte discussie gekomen nadat de steward de journalist de toegang tot het terrein had ontzegd omdat hij het vereiste hesje niet zou hebben gedragen. In het heetst van de discussie maakte fotjournalist Vandenbroucke de steward - met wie hij eerder al conflicten had - uit voor "boerenpummel".

De FOD Binnenlandse Zaken legde Vandenbroucke voor een en ander een administratieve boete op van € 300. Gesteund door de VVJ ging de persfotograaf in beroep bij de politierechtbank. Die stelde vast dat de journalist "het volledig bij het rechte eind had met zijn stelling dat er geen hesje vereist was om het terrein in kwestie te betreden". Dat maakt de discussie in hoofde van de persfotograaf "des te begrijpelijker", aldus het vonnis.

De politierechter stelt anderzijds vast dat journalist Vandenbroucke wel degelijk het woord "boerenpummel" uitte tegenover de steward, dat gaf hij immers zelf toe. Maar dit houdt nog geen overtreding van de Voetbalwet in, vervolgt rechter Buysse. "De rechtbank is van oordeel dat de journalist door het weliswaar ongepaste gebruik van het woord 'boerenpummel' niet aanzette tot slagen en verwondingen, haat of woede ten opzichte van een of meer personen, zodat de bestreden sanctie teniet moet worden gedaan." (PD)

Economiejournalist Luc Van Aelst overleden

Op 9 april is collega Luc Van Aelst (46) overleden aan een aangeboren leverziekte. Luc werkte zowat twintig jaar voor *De (Financieel-Economische) Tijd*. Daar ging hij in 1989 aan de slag, na studies economie aan de Universiteit Antwerpen en een korte carrière als kantoor directeur voor de spaarbank Ippa. Eind 2009 verliet Luc *De Tijd* en ging hij freelancen. Bekendheid kreeg hij vooral met zijn journalistieke speurwerk over het Ieperse spraaktechnologiebedrijf Lernout & Hauspie. Dat leverde overigens twee boeken van zijn hand op.

Beurs van € 5000 voor berichtgeving over Japan

Het Marilo Fund reikt in samenwerking met de Koning Boudewijnstichting opnieuw een beurs van € 5000 uit aan een Belgische professionele journalist die aandacht besteedt aan de Japanse samenleving. Het journalistieke werkstuk moet in het bijzonder Belgische ondernemers een beter inzicht geven in de Japanse samenleving en economie. Geïnteresseerden hebben tot 15 mei tijd om zich te melden en worden op 24 mei vanaf 9 uur uitgenodigd voor een gesprek. Meer info op de website van de Koning Boudewijnstichting: www.kbs-frb.be.

Journalisten en belastingen:

kom naar de VVJ-info-avond op 30 mei

Rond deze tijd valt ook bij u de 'bruine enveloppe' weer in de brievenbus. Of u krijgt langs digitale weg de boodschap dat het tijd is om de inkomsten aan te geven die u boekte in 2012.

En jawel, ook dit jaar blijkt het in te vullen formulier weer ingewikkelder geworden. Zo moeten sommige roerende inkomsten – waaronder auteursrechten – vanaf nu wél worden aangegeven. Blijft daarbij de onduidelijkheid over wat precies als (fiscaal gunstig) auteursrecht kan worden beschouwd en wat als honorarium moet worden aangegeven. Wat te doen, bijvoorbeeld, als een opdrachtgever geheel uw inkomen als auteursrecht heeft beschouwd en daarop roerende voorheffing heeft ingehouden? Daarnaast zijn er dit jaar diverse belastingvoordelen geschrappt.

Om u enigszins te gidsen bij uw belastingaangifte organiseert de VVJ net als voorgaande jaren een informatieavond. Behalve het eigen VVJ-secretariaat staat ook een erkende belastingconsulent, Walter Van den Brande, klaar om u tekst en uitleg te geven.

Nieuw dit jaar is de voorstelling van een uniek facturatiesysteem voor freelancejournalisten, dat onder meer rekening houdt met de complexe verwerking van auteursrechten in hun financiële huishouding.

Datum: donderdag 30 mei 2013, om 19 uur.

Plaats: Journalistenhuis - Zennestraat 21, 1000 Brussel

De informatieavond is gratis toegankelijk voor VVJ-leden.

Gelieve uw aanwezigheid wel vooraf te melden op info@journalist.be, uiterlijk op dinsdag 28 mei.

Voor wie zich aanmeldt, worden hapjes en drank besteld.

RAYMOND DETREZ: de journalist die prof werd

Jan Backx

Raymond Detrez, een wijze oud-confrater van 64, was van 1974 tot 1997 producer woord – zeg maar programmamaker – bij Radio 3, de voorloper van Klara. Na die 23 journalistieke jaren maakte hij alsnog de overstap naar de academische wereld. Als slavist en Balkankenner doceert Antwerpenaar Detrez nu zowel in Gent als in Leuven. En alweer wenkt voor hem een nieuw leven.

Met gemeend ontzag bel ik aan. Ik ga een man ontmoeten die internationaal wordt beschouwd als een autoriteit inzake de oorlog in het vroegere Joegoslavië. Een conflict dat – om eerlijk te zijn – mijn journalistieke petje altijd wat te boven is gegaan. Raymond Detrez huist in een rijkelijk met snuisterijen en kunstvoorwerpen gestoffeerd negentiende-eeuws interieur. “De verdienste van mijn echtgenote”, verduidelijkt hij.

Het begon voor hem allemaal oer-Antwerps. “Vader was politieagent in het Schipperskwartier. Thuis hoopten ze dat ik onderwijzer zou worden. Maar ik was een gretige lezer en verslond bij voorkeur de dikke turven van de klassieke Russische auteurs. De microbe had me zwaar te pakken en ik trok uiteindelijk naar de Gentse unief om er Russisch en later ook Servo-Kroatisch te studeren. De Balkan werd mijn intellectuele bakermat en ik vond er zelfs mijn levenspartner.”

Amper op de arbeidsmarkt geraakte Raymond Detrez onder de pannen bij de toenmalige BRT. “Bij Radio 3, het cultureel-intellectuele segment van de overheidszender, hing een toffe sfeer. De krijtlijnen waren simpel: we mochten niet over politiek spreken en we moesten objectief zijn. We leefden en werkten in een totaal ander tijdperk, zonder internet en zonder cd's. Voor de huidige informatica-generatie amper te bevatten. Er was tijd om aan de basisopdracht van het huis te voldoen: alles wat we maakten moest immers behoorlijk 'instructief' zijn. Zo kregen lange reeksen welwillend groen licht. Een vol uur met studio gasten praten was geen uitzondering. En die babbels werden slechts karig onderbroken met streepjes muziek. Als interviewer kon ik me helemaal uitleven.”

De BRT was voor hem ook de ideale biotoop om als auteur aan de slag te gaan. “Het archief aan de Reyerslaan was een goudmijn”, vertelt hij. “Zo kon ik enkele boeken schrijven over Joegoslavië. Telkens als Europalia een bepaald land *in the picture* zette, was Radio 3 mee van de partij. Cultuur, literatuur, alle aspecten van het land passeerden de revue. Een

hoogtepunt uit mijn Radio 3-loopbaan is ongetwijfeld het gesprek dat ik had met de Tsech Milan Kundera, de auteur van *De ondraaglijke lichtheid van het bestaan*. En toen de Berlijnse muur viel zat ik er met mijn micro vrijwel bovenop.”

Maar hoe valt dan zijn ommezwaai naar de academische wereld te verklaren? “Ach, de verandering in sfeer sloop geleidelijk naar binnen, pakweg vanaf de jaren '90. Het commerciële won meer en meer terrein. We kregen te horen dat we te elitair waren en een te klein publiek bereikten. Ons werk werd wel eens honend het schaamlapje van de BRT genoemd. En op vergaderingen was meer en meer de dictatuur van de luistercijfers waarneembaar. Amper 3 tot 5 procent van de BRT-luisteraars zou op ons afstemmen.”

“Maar we moesten wel koken met een budget dat gelijk was aan wat de BRT uitgaf voor pakweg *Spel zonder grenzen*. Ik voelde dat het tijd was voor iets anders. In mijn jaren bij de BRT had ik ook tijd kunnen sprokkelen om aan mijn doctoraat te werken. Zo kon ik ingaan op een aanbod van de Leuvense universiteit om een beperkt aantal uurtjes geschiedenis van de Balkan te komen doceren. In 1997 kwam er in Gent een heuse vacature: docent Oost-Europese geschiedenis. Met mijn radioverleden, reiservaring en contacten achter het voormalige IJzeren Gordijn paste ik helemaal in het plaatje. Ik werd 'prof' en nam afscheid van het journalistieke radiobestaan.”

Hij zegt te beseffen dat zo'n drastische oversteek tegenwoordig niet meer zou kunnen. “Universiteitsprofessoren komen nu vrijwel uitsluitend uit de eigen academische kweekvijvers. Het aantal publicaties dat iemand achter zijn naam heeft staan is de dwingende maatstaf geworden: *publish or perish!* De huidige plagiaat-schandaaltjes zijn illustratief voor die helse druk. Wat me ook stoort is dat nog maar weinig academici hun nek uitsteken om maatschappelijke standpunten in te nemen. De universiteit wordt weer een ivoren toren, iets waartegen mijn generatie in '68 toch zo fel tekeer is gegaan.”

En nu staat Raymond Detrez stilaan aan de vooravond van zijn pensioen. Of hij nog hooggestemde plannen heeft? Het antwoord komt monkelend: “Ik ga met mijn vrouw veel tijd doorbrengen in Bulgarije. Er de druivenranken snoeien, wat jenever stoken en me genoeglijk verdiepen in de lokale dorpswijnsheden.”

Bij Radio 3 moesten we koken met een budget dat gelijk was aan dat van 'Spel zonder grenzen' (foto Belga)

JOURNALISTIEK EN HET ZUIDEN: HOE DOEN WE HET ?

Peter Verlinden

Journalisten houden er niet erg van dat hun werk doorgelicht wordt, en al zeker niet door academici die soms weinig benul hebben van de journalistieke praktijk. Toch belet dat die academici niet om vaak uitgesproken ideeën te hebben over de verslaggeving over 'het Zuiden', zoals 'overzee' tegenwoordig wordt genoemd. Misschien moeten we beide groepen dus maar eens met elkaar confronteren, zo dacht de Koninklijke Academie voor Overzeese Wetenschappen.

Het resultaat is een studiedag met als thema 'Mondiale berichtgeving, realistische beeldvorming?'. Het evenement vindt plaats op zaterdag 1 juni in Brussel. Aan Franstalige kant is de titel 'Les médias et les pays du Sud, information ou désinformation?'.
Hoeveel berichten we over 'het Zuiden'? Hoe werken we in den vreemde? Welke werkervaringen hebben we in Afrika? Hoe berichten we over buitenlandse rampen en internationale conflicten? En ook: wat zegt academisch onderzoek over een en ander en klopt dat beeld met hoe we als journalisten de realiteit aanvoelen op het terrein en op de redactie?

In de voormiddag stellen vijf academici van de universiteiten van Gent, Leuven en Brussel hun analyses voor. Ze behandelen opeenvolgend de algemene trends en structuren van de buitenlandberichtgeving, de journalistiek in Afrika en meer specifiek de televisiejournalistiek in Congo-Kinshasa, de berichtgeving over internationale rampen en conflicten.

Na de middag reageren journalisten en andere betrokkenen in drie verschillende panels op de aangebrachte thema's: de journalistieke manier van werken, het beeld van het Zuiden, het werken in een conflictomgeving. Het publiek krijgt ruimschoots de gelegenheid om tussen te komen.

Een resem gastsprekers zegde intussen toe: Béatrice Delvaux (*Le Soir*), Luc Rademakers (*VRT*), Daniël Bilytreyest (UGent), Marie-Soleil Frère (ULB), Katrien Pype (KULeuven), Stijn Joye (UGent), Peter Verlinden (KULeuven en *VRT*), Pol Deltour (VVJ), Philippe De Boeck (*Le Soir*), Jean-Claude Nkubito (*BBC-Afrique*), Johan Swinnen (ex-diplomaat), Bernard Lepla (ex-*RTBF*), Colette Braeckman (*Le Soir*), Gie Goris (*MO**), Guy Poppe (ex-*VRT*), Philippe Lamair (ex-*RTBF*), Arnold Karskens (free lance)...

Iedereen is bij deze hartelijk uitgenodigd. De inkom is gratis, maar vooraf inschrijven is gewenst via <http://www.kaowar-som.be/en/conferences>.

WORKERS
RUN-BIKE FOR LIFE
VRIJDAG
31 MEI 2013
BRUSSEL

GREECE

START LOPERS: 08 uur
START FIETSERS: 11 uur

Inschrijvingen & info via: workersrun@vrt.be
acod tel: 02/741 52 30/acv tel: 02/741 52 32/vsoa tel: 02/741 54 83
Een initiatief van de drie vakbonden van de VRT i.s.m. de Vlaamse Media

WORKERS
RUN-BIKE FOR LIFE GREECE
VRIJDAG 31 MEI 2013

VRT - VVJ - BELGA - VIER/VIJF
WOESTIJNVIS - VTM - SANOMA
KNACK - HET LAATSTE NIEUWS
HET NIEUWSBLAD - DE MORGEN

INSCHRIJVEN:

WORKERS RUN (44 km in estafette):
BIKERS RUN (75 km):
SPONSORBIJDRAGE:
INFO: 02/741 52 30 (ACOD-VRT)

ESTAFETTE WORKERS RUN FOR LIFE

TRAJECT:

VRT - BELGA (1 km)
BELGA - KNACK (5 km)
KNACK - SANOMA (2 km)
SANOMA - VIER/VIJF (3,5 km)
VIER/VIJF - WOESTIJNVIS (6 km)
WOESTIJNVIS - VTM (3 km)
VTM - LAATSTE NIEUWS (12,5km)
LAATSTE NIEUWS - CORELIO (6 km)
CORELIO - DE MORGEN (6 km)
DE MORGEN - VVJ (1 km)

Mondiale berichtgeving. Realistische beeldvorming?

Les médias et les pays du Sud. Information ou désinformation ?

Datum/Date:
1 juni / juin 2013

Plaats/Lieu:
Louizalaan / Avenue Louise 231
1050 Brussel/Bruxelles
Zaal / Salle Christian De Duve

08.30: Onthaal / *Accueil*

09.00-09.10: **Welkomstwoord / Bienvenue**

Dirk HUYGE (Voorzitter Koninklijke Academie voor Overzeese Wetenschappen / Président de l'Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer)

09.10-09.15: Patrick VAN DAMME (Plantaardige Productie / Production Végétale, UGent)

Academische voordrachten / Programme scientifique

Coördinatie / coordination: Patrick VAN DAMME

09.15-09.35: **Openingsrede / Allocution d'ouverture**

Béatrice DELVAUX (Hoofdredactrice / Rédactrice en chef Le Soir) & Luc RADEMAKERS (Hoofdredacteur VRT nieuwsdienst / Rédacteur en chef VRT)

09.35-10.00: **Het zuiden zindert zelden. Trends en structurele analyse van buitenlandberichtgeving / Le Sud trépidé rarement. Tendances et analyse structurelle de la presse étrangère**

Daniel BILTEREYST (Communicatiewetenschappen / Sciences de l'information et de la communication, UGent)

10.00-10.25: **Journalist in het Zuiden: een gewaagde onderneming / Journaliste en Afrique : une affaire risquée**

Marie-Soleil FRÈRE (Communicatiewetenschappen / Sciences de l'information et de la communication, ULB)

10.25-10.50: **Koffiepauze / pause café**

10.50-11.15: **TV nieuws in Kinshasa: stoelendans in de productie-stoel / Le journal télévisé à Kinshasa : les producteurs et les spectateurs imaginés se changent de place**

Katrien PYPE (Instituut voor Antropologie in Afrika / Institut de l'Anthropologie en Afrique, KULeuven)

11.15-11.40: **De media (de)constructie van internationale rampen / La couverture médiatique des catastrophes internationales**

Stijn JOYE (Communicatiewetenschappen / Sciences de l'information et de la communication, UGent)

11.40-12.05: **Massamedia en internationale conflicten / Médias de masse et conflits internationaux**

Peter VERLINDEN (Sociale Wetenschappen / Sciences sociales, KULeuven, Journalist(e) VRT)

12.05-13.00: **Vraagstelling / questions** - Coördinatie: Patrick VAN DAMME

13.00-14.00: **Lunch**

Panelgesprekken / panels

Coördinatie / Coordination: Pol DELTOUR (Nationaal secretaris van de Vereniging van Journalisten (VVJ/AVBB) / Secrétaire national de l'Association des journalistes (VVJ/AGJPB))

14.00-14.50: **Panel 1: Journalistiek in het Zuiden / Le journalisme dans le Sud**

Moderator / modérateur: Franz MICHILS

Observator / observateur: Marie-Soleil FRÈRE

Panelleden / participants: Philippe DE BOECK - J.C. NKUBITO - Johan SWINNEN

14.50-15.40: **Panel 2: Beeld van het Zuiden in het Noorden / Perception du Sud dans le Nord**

Moderator / modérateur: Gie GORIS

Observator / observateur: Katrien PYPE

Panelleden / participants: Bernard LEPLA - Colette BRAECKMAN - Ine ROOX

15.40-16.00: **Koffiepauze / pause café**

16.00-16.50: **Panel 3: Oorlogsverslaggeving uit het Zuiden en de rol van de nieuwe media / Reportage sur les conflits dans le Sud et le rôle des nouveaux médias**

Moderator / modérateur: Guy POPPE

Observator / observateur: Peter VERLINDEN

Panelleden / participants: Philippe LAMAIRE - Arnold KARSKENS - Daniel DEMOUSTIER

16.50-17.05: **Slot / clôture**

Receptie / réception

SUZY HENDRIKX: 'DE TECHNOLOGIE HEEFT HET CORRESPONDENTSCHAP UITGEHOLD'

Monica Moritz

Een kwarteeuw geleden waagde Suzy Hendrikkx (56) de sprong van Radio1 naar VTM, toen daar de eerste nieuwsuitzending nog in de steigers stond. Snel ontpopte ze zich tot het vrouwelijke boegbeeld van het VTM-nieuws en schopte ze het tot Amerika-correspondent. Vandaag evolueert ze moeiteloos mee met het wispelturige medialandschap, en dat zonder een duimbreed af te wijken van de maatstaven van degelijke journalistiek.

De Journalist: Was journalistiek een weloverwogen keuze?

Suzy Hendrikkx: "Ik heb het altijd een droomjob gevonden. Nieuws maakt sinds mijn kinderjaren deel uit van mijn leven. Thuis luisterden we naar *Actueel* en op zaterdag aan de ontbijt-tafel werd het nieuws helemaal uitgebeend. Ook mijn grootouders, bij wie ik veel tijd doorbracht omdat mijn beide ouders werkten, vonden het geweldig om met mij naar het BRT-Journaal te kijken. Dan zat ik bij mijn oma op de schoot terwijl zij toelichtte wat er die dag gebeurd was. Sommige beelden van toen zijn voor altijd op mijn netvlies gebrand, zoals die van de moord op John F. Kennedy of die van de aankomst van de Beatles op de luchthaven in Berlijn, met die tienermeisjes die tegen de omheining staan te gillen."

Vandaar je beslissing om aan het RITS te studeren?

"Mijn vader stond erop dat ik 'serieuze' studies zou doen, en zo heb ik me eerst ingeschreven aan de Economische Hogeschool Limburg. Maar wiskunde, en vooral dat algebra, was mijn ding niet. Op het einde van het academiejaar heeft de prof algebra me warm aanbevolen om toch maar voor een opleiding journalistiek te gaan. (lacht) Toen mocht ik naar het RITS in Brussel en dat was fan-tas-tisch. Ik kreeg er les van mensen als Jaap Kruithof, Etienne Vermeersch, Jo Röpke en Maurice De Wilde en die hebben mijn blik op de wereld geopend. Ik heb daar echt mijn draai gevonden."

Pluk je vandaag nog vruchten van die vierjarige opleiding?

"Absoluut. Ik heb daar ook alles geleerd, zelfs monteren. Vandaag zijn er veel te veel opleidingen en ze zijn niet voldoende uitgerust om jonge mensen klaar te stomen voor de journalistiek. Toen ik op de radio werkte gaf ik deeltijds les aan de academie voor journalistiek in Tilburg, waar ze toen al goed geëquiperde televisie- en radiostudio's hadden. Bovendien kregen de studenten er geschiedenis, psychologie en sociologie, alles wat met de maatschappij en dus met ons beroep te maken heeft. Een journalist moet goed weten hoe de maatschappij functioneert, hoe mensen in elkaar zitten en hoe je nieuws op een zo objectief mogelijke manier kunt vertalen naar een breed publiek. Na mijn correspondentie heb ik nog les gegeven, aan het Hiepso in Kortrijk, maar daar ben ik na anderhalf jaar mee gestopt omdat het niveau van de studenten te laag was en hun talenkennis erbarmelijk. Als je hen 's ochtends vroeg wat er in de kranten stond die dag, dan hadden ze die zelden gelezen. Dat heeft me enorm gechoqueerd. Ik pleit voor minder opleidingen, maar met een beter onderbouwd en diepgaand onderricht. 't Is sowieso al knokken voor de jongeren vandaag. Nu, toen ik begon, was ik wel bijzonder assertief. Dat is belangrijk. Je moet met goeie voorstellen komen als je solliciteert. Jongeren denken vandaag dat een diploma doorslaggevend is, maar zo werkt dat niet."

Hoe ben je bij de radio begonnen?

"Toen ik mijn proefschrift aan het schrijven was, wilde ik niet verder op kosten van mijn ouders leven. Ik heb toen Radio 1

gebeld om te vragen of ik daar niet kon freelancen. Eerst kreeg ik te horen dat ze niemand nodig hadden. Maar ik liet me niet afschepen en stuurde hen een beleefd maar dwingend briefje met het voorstel een proefreportage te maken. Ik mocht meteen komen en een stuk maken over de waarborgkaart van elektrische toestellen. Wonder boven wonder is dat ook uitgezonden. Een paar maanden later kon ik bij 1 aan de slag. Toen er een half jaar later zendtijd vrijkwam, heb ik voorgesteld om die in te vullen met een programma over ontwikkelings samenwerking.

In '84 heb ik dan in Soedan mijn eerste buitenlandreportage opgenomen en daarna dweilde ik ook nog Midden-Amerika, Zaire en Rwanda af. Het was een geweldige tijd."

Uiteindelijk ben je toch naar de televisie verhuisd?

"In augustus '88 in Kinshasa vernam ik via de Wereldomroep dat VTM zijn nieuwsdienst ging opstarten. Ik heb toen weer een sollicitatiebriefje verstuurd en in september '88 werd ik als eerste vrouw door Jan Schodts voor het VTM-nieuws ingehuurd. In het begin heb ik de late nieuwsflash nog gepresenteerd, maar ik was zeer blij toen ik daarvan verlost werd. Ik hoef niet op het scherm te komen als ik zelf niets kan bijdragen tot het nieuws. Nieuws ankeren vond ik heel saai. Je komt niet buiten en je hebt geen voeling met wat er in de wereld gebeurt. Ik was dolgelukkig toen ik eindelijk de boer op kon."

Is journalistiek voor jou een alles opslorpend beroep?

"Toch wel, ik heb er persoonlijk veel voor opzij gezet. Toen ik als correspondentie naar de VS kon vertrekken had ik een vriend met wie ik een huis had gekocht. Ik heb toen toch besloten om te vertrekken en die relatie op een lager pitje te zetten. Die is dan natuurlijk verwaterd, verzuurd en uiteindelijk geëindigd. Ik heb ook nooit kinderen gewild. Ik beleef heel veel plezier aan mijn beroep en in mijn geval was dat niet compatibel met kinderen. Als je kinderen wilt moet je een stabiele relatie hebben, waarin je met zijn tweeën zorg en verplichtingen deelt. Maar ik heb nooit spijt gehad van mijn beslissing. Nu vullen de drie kleinkinderen van mijn nicht mijn leven en hun ouders hopen dat ik ze mijn liefde voor kunst en cultuur overbreng."

Wat moet je in huis hebben om buitenlandcorrespondent te zijn?

"Je moet 24 uur op 24 en 7 dagen op 7 paraat staan, altijd alert zijn en goed kunnen afwegen wat in zo'n groot land interessant is voor kijkers in Vlaanderen. Op zich is dat geen probleem, maar in mijn geval begon op den duur toch het tijdsverschil met België te wegen. Ik stelde bijvoorbeeld vanuit New York een item voor, en dan gebeurde het dat de eindredacteur het eerst afwees maar zich later bedacht en me dan 's nachts om 4 uur weer uit bed belde. Maar je kunt geen afspraken maken voor 8 of 9 uur 's ochtends, en intussen is het in België al 15 uur 's middags... Om dan nog een onderwerp behoorlijk af te werken voor het nieuws van 19 uur is niet evident, zeker niet in een stad als New York. Vooral het laatste jaar heb ik daar

Suzy Hendrikkx: 'Ik ben moeder Theresa niet, ik ben journalist.'
(Foto Monica Moritz)

veel last van gehad. Ik woog toen nog 48 kilo en ben van pure uitputting ziek geworden. Spijt heb ik niet van mijn jaren in New York, maar er was toen vaak onenigheid tussen de hoofd- en de eindredactie en dat bleef maar aanhouden. En kijk, vandaag wordt het buitenlandnieuws meestal op de redactie gemaakt. Als Obama een persconferentie geeft, komt dat in Vilvoorde *in real time* binnen via persagentschappen. Overal zetten ze camera's die alle mogelijke evenementen registreren. De technologie heeft het correspondentenschap voor een deel uitgehold. Je hoeft je niet per se te verplaatsen om een buitenlandverslag te maken. Maar je moet wel af en toe het land uit om te voelen wat reilt en zeilt in de wereld."

Hoe ben je eigenlijk in de VS terecht gekomen?

"In 1995 heeft de Amerikaanse overheid me via haar ambassadeur in Brussel uitgenodigd om zes weken lang een deel van de VS te verkennen. Na die reis heb ik aan Gaby Feyaerts, een topdame die toen directeur informatie was, voorgesteld om de voorverkiezingen in de VS te volgen en reportages te maken over de samenleving ginder. Ze vond die verslaggeving zo waardevol dat er een budget is vrijgemaakt om mij daar als correspondent in te schakelen. Uiteindelijk heb ik er vijf jaar gewerkt. New York is een fantastische stad om een tijd te werken, maar niet om er je leven op te bouwen."

Wat vind je van je Amerikaanse collega's?

"In Amerika gaan ze nogal vlot over de actualiteit heen, ook kort door de bocht soms. Wij werken grondiger en graven dieper. Hun zeer korte verslagjes focussen vooral op binnenlands nieuws. Het buitenland boeit hen alleen als het gaat over figuren met wie ze de draak kunnen steken of die een bedreiging vormen in hun ogen. Een collega van CBS kwam mij ooit vragen hoe dat eigenlijk zat met Vlaanderen en Wallonië, ik legde het hem uit en toen vond hij de situatie veel te ingewikkeld voor de Amerikaanse kijker. Zo oordelen ze vaak over het buitenland."

Wat is voor jou een opmerkelijk keerpunt geweest in de televisiejournalistiek?

"Ongetwijfeld de CNN-verslaggeving over *Desert Storm* in 1991. Toen hebben we toch met open mond zitten kijken hoe Peter Arnett *life* de bombardementen op Bagdad volgde van op het dak van het Al-Rashidhotel. CNN heeft met zijn *life* en *direct coverage* veel teweeggebracht en veel veranderd in de televisiejournalistiek. Maar de glorie dagen van CNN zijn voorbij en intussen zijn er andere spraakmakende internationale zenders. Als er iets beweegt in de Arabische wereld, dan kijken we vandaag naar Al Jazeera. Ach, persoonlijk blijf ik journalistiek op mijn manier invullen en houd me daarbij strikt aan de 'ouderwetse' ethiek. Als anderen dat niet doen kan ik me daar behoorlijk aan ergeren. Maar ik ben geen onderzoeksjournalist. Ik bericht over een onderwerp dat die dag nieuwswaarde heeft en ik hou me zo strak mogelijk aan de feiten. Het dagelijkse, gedreven nieuws, daar ben ik gek op. 's Avonds ben ik tevreden als ik mijn onderwerp goed heb kunnen samenvatten en op een evenwichtige manier heb kunnen brengen in de tijdspanne die ik daarvoor toegewezen kreeg. Elk jaar worden wij geëvalueerd en het doet deugd te horen dat ze de jongere collega's aanraden naar mijn verslaggeving te kijken."

Wat vind je dan van die oeverloze jan-met-de-pet-quotes in veel nieuwsitems?

"Vroeger hoorde je de man in de straat nooit in het nieuws. Jan Schodts zei wel altijd: *er zijn meer straten dan de Wetstraat*, maar zelfs bij VTM heeft het jaren geduurd voor er in het nieuws

gewone mensen aan bod kwamen. De nieuwsstroom is vandaag veel omvangrijker en wordt ook sneller verspreid, maar met een menselijk verhaal heb je de kijker sneller mee. Voor mij komt het erop aan dat we een goeie mix brengen van wat er die dag hier en in het buitenland is gebeurd. Daar zijn we nu toch evenwichtiger mee bezig dan dertig jaar geleden. Maar nieuws blijft nieuws, ook al wordt de informatie nu anders en beter *verpakt*. Vroeger kon je hele verhalen vertellen op een paar shots van een of andere buitengevel, een praatje bij een plaatje, en hup, klaar. Nu wordt er bij ons gezocht naar beeldmateriaal dat leuk is om naar te kijken en het verhaal ondersteunt."

Had je dit beroep liever als man uitgeoefend?

"Absoluut niet. Mannen zullen het misschien makkelijker hebben omdat zij taken doorgeven aan hun vrouw, maar zelf heb ik van dat vrouw-zijn geen last. Kinderen heb ik niet en de was, de plas, de strijk en al dat soort dingen daar heb ik geen tijd voor en geen zin in. Dat besteed ik uit. Leve de dienstencheques! Verder verdien ik goed mijn brood en ik heb nog nooit het

gevoel gehad dat mijn berichtgeving minder geapprecieerd wordt dan die van mannelijke collega's. Je kunt veel bereiken als vrouw, maar je moet dat ook zelf willen,

en je moet het kunnen organiseren. Een journaliste met kinderen die in Mechelen woont en in Genk aan de fabriekspoorten van Ford moet blijven posten, die moet gewoon voor opvang zorgen of iets anders gaan doen. Je moet keuzes maken. Als je meer belang hecht aan een goed evenwicht tussen werk en privéleven, kies dan een andere job. Journalistiek is geen *nine to five job*, de wereld stopt daarbuiten niet met draaien."

Welke momenten in je eigen verslaggeving hebben je het meest geraakt en beïnvloed?

"Meer dan een. Tijdens mijn allereerste buitenlandreportage ontmoette ik in een vluchtelingenkamp in Soedan een vrouw die op sterven na dood was en me smeekte om haar twee kinderen mee te nemen naar België. Daar sta je dan als 25-jarige met je fototoestelletje en je bandopnemer. Dat greep me enorm aan, maar ik besepte ook dat ik daar was om te werken en niet om kinderen te redden. Jaren later, in de vluchtelingenstroom van Goma, kwam ook weer een jongetje mij om hulp vragen voor zijn zieltogende broertje dat hij in zijn armen hield. Ik heb ervoor gezorgd dat die kinderen opgevangen werden door een hulporganisatie en er tegelijk een reportage over gemaakt. Dat is nu eenmaal mijn beroep. Maar de volgende dag ben je weer met een ander onderwerp bezig. Je weet: ik ben moeder Theresa niet, ik ben journalist. Een journalist moet informeren. Wat het publiek met die informatie doet, is een andere zaak. Als Malala Yousafzai een kogel door het hoofd krijgt omdat ze in Pakistan luidop durft zeggen dat vrouwen ook recht hebben op onderwijs, dan komt dat dankzij de media vandaag wereldwijd aan bod. Dertig jaar geleden had dit hier nooit de krant gehaald. En misschien brengt ook dat verhaal iets in beweging."

Wat vind je nu zelf het leukste aan ons beroep?

"Dat je verhalen kunt vertellen, mensen ontmoet en continu bijleert. Vooral in geschiedenis blijf ik me verder verdiepen om beter te begrijpen wat er vandaag gebeurt. Mijn werk maakt me nog altijd gelukkig. Je hebt wel eens ambetante bazen (*lacht*) en je kunt niet alles wat je interesseert opvolgen, maar ik heb niet te klagen. Er zijn collega's die nog te horen krijgen hoe ze een verslag moeten maken en dat overkomt mij gelukkig nooit. Integendeel, mijn werk wordt als voorbeeld gebruikt. Aan pensioen denk ik nog niet."

'Het nieuws ankeren is saai. Je komt niet buiten en je hebt geen voeling met de wereld.'

Beslissing over de klacht van vzw Wase Dierenbescherming tegen *Het Nieuwsblad*

Met een brief van 10 oktober 2012 dient advocaat M. Verdoort namens de vzw Wase Dierenbescherming klacht in tegen *Het Nieuwsblad* en tegen journalist P. Van Landeghem. Aanleiding is een artikel in de regionale editie van de krant van 27 september 2012 onder de titel 'Pesterijen tegen klokkenluider Dierenbescherming'.
(...)

DE FEITEN

Op 27 september 2012 publiceert *Het Nieuwsblad* een artikel met als titel 'Pesterijen tegen klokkenluider Dierenbescherming'. Daarin wordt verslag uitgebracht over een procedure in kort geding voor de rechtbank van Dendermonde. Met deze procedure eiste de vzw Wase Dierenbescherming een dwangsom van een vroegere vrijwillige medewerkster, I.D.B., indien zij nog in de krant of sociale media 'valse' beschuldigingen zou uiten tegen de vzw. Dit kort geding kadert in een al langer aanslepend conflict tussen de vzw en enkele vroegere medewerkers en vrijwilligers waarover in *Het Nieuwsblad* al enkele artikelen waren verschenen. Naar aanleiding daarvan heeft klager ook een strafklacht ingediend tegen enkele vroegere medewerkers, onder wie I.D.B., wegens laster en eerroof.

In het aangeklaagde artikel geeft I.D.B. uitleg over dat conflict en herhaalt ze haar beschuldigingen dat dieren slecht worden verzorgd en soms worden afgemaakt. Ze verklaart ook dat 'bepaalde mensen er alles aan doen om mij mijn verhaal niet te laten doen'. Het kort geding werd volgens I.D.B. uitgesteld nadat een onbekende in haar naam een afspraak met haar advocaat had afgezegd.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Klager voert aan dat de auteur van het artikel betrokken partij is in het hele conflict omdat zijn zus is ontslagen bij de vzw, een proces voor de arbeidsrechtbank heeft lopen tegen de vzw en bovendien goed bevriend is met I.D.B. tegen wie het kort geding liep. Er kan dus geen sprake zijn van objectieve berichtgeving en er is minstens een schijn van partijdigheid. *Het Nieuwsblad* geeft trouwens toe dat de journalist om deze reden voorbehoud had gemaakt om hierover te schrijven.

Het artikel is niet objectief en eenzijdig in zoverre I.D.B. als 'klokkenluider' wordt bestempeld, terwijl haar beschuldigingen aan het adres van klager onterecht en niet bewezen zijn. Bovendien wordt ten onrechte gesuggereerd dat klager verantwoordelijk is voor het uitstel van de rechtszaak en dat hij probeert om I.D.B. het zwijgen op te leggen. Ook komt alleen I.D.B. in het artikel aan het woord en werd geen reactie gevraagd aan klager. Volgens klager had het ook geen enkele zin om dit artikel te laten verschijnen vermits de zaak werd uitgesteld omdat ze 'niet in staat was' en er niet werd gepleit. Tenslotte wordt het feit aangeklaagd dat *Het Nieuwsblad* een recht van antwoord heeft geweigerd.

Volgens *Het Nieuwsblad* is het gewraakte artikel het zoveelste in een reeks over het conflict bij de Wase Dierenbescherming dat in de streek voor heel wat beroering zorgt. Deze artikelen werden geschreven door een andere

journalist die echter op het ogenblik van het kort geding niet beschikbaar was. Daarom werd Van Landeghem naar de zitting gestuurd. Deze maakte vooraf bezwaar vanwege de betrokkenheid van zijn zus. De hoofdredactie oordeelde dat er geen direct belangenconflict was aangezien zijn zus niet rechtstreeks betrokken was bij het kort geding. Bovendien werd het artikel voor publicatie zorgvuldig nagelezen door de eindredactie om te waken over de objectiviteit.

Inhoudelijk valt er niets aan te merken op het overigens erg korte artikel. De term 'klokkenluider' werd correct gebruikt, vermits het kort geding net draait rond de beschuldigingen van I.D.B. aan het adres van de vzw. Dat alleen I.D.B. in het artikel aan het woord komt is normaal vermits zij als enige aanwezig was op de zitting. De vzw is in het verleden trouwens uitgebreid aan het woord geweest naar aanleiding van dit conflict. Ook in latere artikelen is de vzw gehoord. De krant heeft overigens geen verslag uitgebracht van de beslissing van de rechter in kort geding waarin deze het over een 'ordinaire ruzie' heeft. Dat toont aan dat de krant het helemaal niet gemunt heeft op de vzw.

Wat ten slotte het recht van antwoord betreft, dit werd om juridische redenen geweigerd omdat het beledigend was.

BESLISSING

De Raad voor de Journalistiek kan er begrip voor opbrengen dat klager zich stoort aan het feit dat het artikel werd geschreven door een journalist wiens zus betrokken is bij het conflict rond de Wase Dierenbescherming. De Raad stelt vast dat de journalist zijn krant op de hoogte heeft gebracht van een eventueel belangenconflict en de opdracht om die reden wilde weigeren, ook al was zijn zus zelf geen partij in het kort geding. Gezien de onbeschikbaarheid van de journalist die normaal over dit conflict berichtte, belaste de krant hem toch met die opdracht. De Raad betreurt deze beslissing omdat hierdoor een schijn van niet-onafhankelijkheid kan ontstaan. De Raad stelt evenwel vast dat het artikel inhoudelijk correct is en dat klager geen vooringenomenheid noch een gebrek aan onafhankelijkheid kan aantonen.

Het gebruik van de term 'klokkenluider' of het citeren van I.D.B. en haar advocaat die aanwezig waren op de zitting, zonder ook klager die niet aanwezig was op de zitting te horen, vormt volgens de Raad geen inbreuk op de beroepsethische plicht van fair play en het waarheidsgetrouw en onafhankelijk informeren, gelet namelijk op het feit dat (1) in dit artikel verslag wordt uitgebracht van een kort geding waarin klager een dwangsom eist van I.D.B., dat (2) dit artikel het zoveelste is in een reeks over het conflict rond de Wase Dierenbescherming, waarbij (3) ook klager uitgebreid aan het woord is gekomen.

De discussie over het recht van antwoord betreft een juridische kwestie waarover de Raad zich niet kan uitspreken.

Om die redenen is de Raad voor de Journalistiek van oordeel: de klacht is ongegrond.

Brussel, 14 maart 2013

Rob Wijnberg

De nieuwsfabriek. Hoe media ons wereldbeeld vormen

De Bezige Bij

Journalistiek matchen met filosofie, dat kan boeiende inzichten opleveren. Rob Wijnberg, voormalig hoofdredacteur van *nrc.next*, waagt zich eraan en legt zo de vinger op enkele pijnpunten in de huidige nieuwsrealiteit. Wijnberg heeft het over de escalerende zoektocht naar instantmeningen, hapklare soundbytes en spektakel, alles liefst verpakt in een ludiek kleedje en met een humoristisch sausje erover. Want de lezer of kijker moet worden gebonden. Dat is de enige garantie trouwens dat ook de onontbeerlijke adverteerders blijven. Wijnbergs stijl is vlot en direct. De te verwachten kritiek dat hij mooi praten heeft maar geen alternatief, tracht hij voor te zijn door negen concrete suggesties voor een nieuw soort journalistiek te formuleren. Een journalistiek die niet langer via reclame maar door duurzame abonnees-aandeelhouders wordt gefinancierd, bijvoorbeeld. Voer voor discussie levert het alleszins. (MSL)

Bram Delbecke

De lange schaduw van de grondwetgever. Perswetgeving en persmisdrijven in België (1831-1914)

Academia Press

In dit land heerst, met dank aan de Belgische revolutionairen uit 1830, een liberaal persregime. Preventieve censuur vanwege de overheid is niet mogelijk, enkel het hof van assisen (met burgerjury) kan persdelicten beoordelen, en om interne censuur op de redactievloer tegen te gaan is in de grondwet een specifiek systeem van persaansprakelijkheid uitgewerkt. In deze van doctoraal proefschrift tot boek omgevormde historische studie beschrijft Bram Delbecke (KUL) op uitstekende wijze waar dit persregime vandaan komt en hoe het evolueerde in het vooroorlogse België. Minutieus onderzocht hij de 214 assisenprocessen die voor 1914 – nadien waren er geen van betekenis meer – tegen jour-

nalisten en uitgevers werden gevoerd. Bram Delbecke stelt zo vast dat het liberale persregime mettertijd steeds meer werd uitgehold. Het begrip ‘persmisdrijf’ werd almaar restrictiever geïnterpreteerd, in het kader van openbare ordehandhaving en strafonderzoek werd de pers wel degelijk preventief aangepakt, en bovenal werd geleidelijk aan ook de bevoegdheid van de burgerlijke rechter voor persaansprakelijkheid erkend. Een rechtsmacht die journalisten vandaag lelijk parten kan spelen. (PD)

Pol Van Den Driessche

Motief haat

Van Halewyck

Een veeleer dun *whodunit*-verhaal is dit, maar journalisten vinden er wel extra *couleur locale* in, net zoals Bruggelingen trouwens. Zo is hoofdfiguur Jan Van Bellingen, Brugs freelancejournalist en perssyndicus, geënt op de in 2011 overleden Brugse Belga-correspondent Jan Van Belle. Voor het overige berust elke gelijkenis met bestaande personen op louter toeval, schrijft Van Den Driessche. Maar wie een beetje vertrouwd is met de Vlaamse journalistiek, zal weinig moeite hebben om ook gezichten te plakken op figuren als een

Baudouin Spillebeeck, fotograaf Benny De Groot, Peter Van Gompel of hoofdredacteur Bostoën.

Van Den Driessche weeft ook herhaaldelijk journalistieke pijnpunten door de plot. Zo mag zijn hoofdfiguur de lokale topjournalist zijn, hij is zowaar ook aangewezen op het OCMW. “Freelancers worden als wegwerpmateriaal behandeld”, verzucht Van Bellingen ergens. En: “De jacht op primeurs en de druk om te scoren hadden de media in amper een kwarteeuw tijd compleet veranderd. Journalisten waren niet langer de waakhonden, maar vaak de windhonden van de democratie. En soms gedroegen we ons zelfs als pitbulls. Ik ervoer het zelf almaar meer.” Op die punten in PVDD’s derde thriller zijn de gelijkenissen met de realiteit minstens gedeeltelijk maar al te pijnlijk waar. (PD)

Huib Dejonghe

Van kijkvoer tot koopwaar. Een halve eeuw leven met televisie

ASP

Huib Dejonghe was, als televisiefan van het eerste uur, de eerste journalist met een televisierubriek. Die lanceerde hij in *De Standaard-Het Nieuwsblad* in 1960. Nu ligt er een boek van zijn hand, vol herinneringen aan de beginjaren van het medium en zijn evolutie. Dejonghe heeft het over de allereerste programma’s en de *founding fathers* van de Vlaamse televisie, en hij mijmert na over persoonlijke ontmoetingen met belangrijke binnen- en buitenlandse tv-coryfeeën. Maar ook bepleit hij het nut van de openbare televisie. De nieuwsdienst ligt hem duidelijk na aan het hart. En de toeneemende commercialisering en het weinige aan producties van eigen bodem zijn hem daarbij een doorn in het oog. (MSL)

Tony Harcup

Alternative journalism, alternative voices

Routledge

Er zijn ‘conventionele’ media, en er is ‘alternatieve’ journalistiek. Meer en meer doet die tweespalt zijn intrede, maar wat houden de begrippen eigenlijk in? Tony Harcup, zelf ooit begonnen als journalist bij de alternatieve krant *Leeds Other Paper*, vroeg het aan een aantal collega’s. In het algemeen blijken alternatieve media andere meningen en gezichtspunten op het nieuws te brengen, die vaak tegengesteld zijn aan de heersende opinie of deze op z’n minst uitdagen. Vaak geven ze een stem aan minderheden en zijn ze veeleer aan de linkerkant van het politieke spectrum te situeren. Niet alleen schrijven ze voor gewone mensen, vaak worden ze ook door ‘gewone’, niet-professionele journalisten gemaakt. Eén eigenschap wordt door bijna iedereen aangehaald: alternatieve media dienen geen commerciële belangen en zijn niet afhankelijk van advertenties. Anders gezegd: ze worden gestuurd door ideeën, niet door geld. Journalisten die zichzelf alternatief noemen, willen niet enkel berichten over collectieve acties, ze willen zelf deel uitmaken van die actie. Toch zijn alternatieve en conventionele media daarom niet altijd elkaars tegenpolen, merkt Harcup nog op. Veeleer vullen ze elkaar aan. (MSL)

Onder embargo

U wordt zowel langs deze weg als via e-mail vriendelijk uitgenodigd om deel te nemen aan een enquête over de verhouding tussen journalisten en **communicatieprofessionals**. Het gaat om een coproductie van de BPRCA (Belgisch Genootschap van Public Relations Adviseurs) en onze eigen AVBB (VVJ & AJP). De enquête, die amper 5 minuten tijd neemt, staat op www.journalists-survey.be.

Op 31 mei 2013 wordt er door mediawerkers gelopen en gefietst voor Griekenland. De **Workers Run & Bike for Greece** gaat uit van het VRT-personeel en zijn vakbonden maar hoopt werknemers uit alle mediahuizen mee te krijgen.

De loop- en fietstocht doet overigens het gros van de Vlaamse mediabedrijven in de Groot-Brusselse regio aan. Er wordt vertrokken aan de VRT, de aankomst ligt aan het Huis van de Journalist van de VVJ. Voor info en inschrijvingen: zie pagina 10 van dit blad.

Filip De Rycke, nieuwschef van TV-Brussel en bestuurslid van de VVJ, is door de VVJ aangewezen als nieuw lid van de Raad voor de Journalistiek. Filip volgt daar Tim Pauwels op, die als VRT-ombudsman verhuisde van de journalisten- naar de directiezijde van de RvdJ.

Wouter Verschelden, tot eind vorig jaar hoofdredacteur van *De Morgen* en voordien aan de slag bij *De Standaard*, maakt nu als

freelancer documentaires voor *Panorama* / VRT.

Het is alvast uitkijken naar de eerste reportage die Wouter draait: die gaat over de toekomst van de krantenjournalistiek en over de vraag of met name papieren kranten nog lang zullen bestaan.

Eind maart is **mediawijs.be** officieel voorgesteld. Via dat kenniscentrum wil minister van Media Ingrid Lieten (sp.a) het publiek bewuster en kritischer leren omgaan met de moderne, gemediatiseerde samenleving. Concreet moet dit gebeuren door het stimuleren van mediacompetenties, het creëren van een e-inclusieve samenleving en het bevorderen van een veilige en verantwoorde mediaomgeving.

Mediawijs.be wordt ondersteund door twaalf partners, vooral instellingen uit de onderwijswereld. De directeur is professor **Leo Van Audenhove**, de projectmanager **Annet Daems**. De vaste kern omvat zes medewerkers.

The Sun, *The Daily Telegraph*, *The Washington Post*: meer en meer kranten die ertoe doen steken binnen afzienbare tijd hun websites achter een **betaalmuur**. In Nederland bewijst het miljoen euro dat de nieuwssite *De Correspondent* in een week ophaalde dat mensen wel degelijk bereid zijn te betalen voor kwaliteitsinformatie. Waar blijven de Vlaamse nieuwsmedia?

Stampmedia, het jongerenmedia-agent-schap, bestaat vijf jaar. Dat wordt gevierd op 4 mei (van 14u tot 18u) in het Mediahuis voor Jongeren in Antwerpen. Alvast de Antwerpse schepen van Jeugd Nabila Ait Daoud en Vlaams minister van Jeugd Pascal Smet wonen het verjaardagsfeest bij.

Mediaminister Lieten overweegt de VVJ een projectsubsidie toe te kennen voor het uitwerken van enkele pistes die in het kader van het project '**Werken in de media**' zijn geformuleerd. Het project zou zich toespitsen op de informatie aan en opvang van de talloze jongeren die een job in de journalistiek ambiëren.

Dat heeft de Mediaminister geantwoord op een parlementaire vraag van Vlaams verkozen **Jurgen Verstrepen**. Die had nota genomen van de penibele financiële toestand waarin de VVJ zich ingevolge de (media)crisis bevindt en vroeg Lieten of ze daaraan iets dacht te doen.

De minister antwoordde dat een verhoging van de gewone werksubsidie aan de VVJ, goed voor € 103.460, in het licht van de budgettaire situatie van de Vlaamse Overheid niet mogelijk was. Maar via het tijdelijk gefinancierde project kan de beroepsvereniging zich wel duidelijker profileren naar **jonge journalisten**, wat het ledenaantal mogelijk positief kan beïnvloeden.

VVJ en VVBJ
organiseren

informatieavond met debat over

BEELD JOURNALISTIEK EN HET RECHT OP AFBEELDING

Fotojournalisten en cameramensen worden almaar meer geconfronteerd met de vraag wat ze nog in beeld kunnen brengen en wat niet.

Slachtoffers schuwen meer dan eens de camera's – denk aan de busramp van Sierre.

Ook beklagden en veroordeelden willen niet in beeld komen – zie de incidenten over portretrecht op assisenprocessen.

Societyfiguren vragen grof geld voor beelden van hun huwelijksfeest – en dienen schadeclaims in als exclusieve afspraken worden doorbroken.

Architecten maken aanspraak op auteursrechten voor elke afbeelding van hun bouwwerk...

Hoe zit dat nu met het recht op afbeelding ?

En klopt het dat dit steeds breder wordt opgevat, ten koste dan van de pers ?

Genoeg vragen alleszins voor een groot debat over (de mogelijkheden en beperkingen van) beeldjournalistiek.

Donderdag 16 mei 2013 om 19 uur

Journalistenhuis, Zennestraat 21

in 1000 Brussel

Iedereen welkom!

Inkom gratis,

maar gelieve je aanwezigheid vooraf te bevestigen

op info@journalist.be

Inleidende uiteenzetting door

Dirk Voorhoof

(prof mediarecht UGent)

gevolgd door debat met

Linde Dierickx

(advocaat, auteur van 'Het recht op afbeelding')

Martin Minnaert

(persrechter hof van beroep Gent)

Tim Pauwels

(VRT-ombudsman)

Lieven Van Assche

(persfotograaf, VVBJ-voorzitter)

Moderator: Pol Deltour

(VVJ-secretaris)

